

Gay pride

Jsem rád, že bratr Škrob přinesl do Protestanta (2011, č. 7) téma homosexuality, tak jak se jeví těm, kteří spolu s ním „*jásají nad tím, že se lidé, kteří byli pro svou lásku po staletí odsuzováni a vězněni, mohou konečně se zdravou hrdostí (pride) přihlásit k tomu, co je pro ně důležité.*“ (Já moc nejásám, při četbě článku jsem si připadal trochu jako divák na fotbale, na kterého rozčilení fandové křičí „Kdo neskáče, není Čech!“ – a kterému přítom není zrovna do skoku.)

Kdybych se dozvěděl, že můj syn slaví s přáteli svůj homosexuální „coming-out,“ přál bych mu asi, že dokázal otevřít svůj problém. Ale doufal bych, že u něj jde – jak tomu někdy bývá – jen o epizodu psychosexuálního vývoje, nebo že patří mezi ty, kteří mají volbu. Od psychiatrů a psychologů vím, že v homosexuální komunitě je silná promiskuita a trvalé partnerské svazky jsou vzácné. To s sebou nese zdravotní a psychologická rizika, posléze nebezpečí samoty. Homosexuálové také častěji podléhají drogové i jiné závislosti. (Duka si ten „rozvolněný životní styl“ nevycucal z prstu.) Staral bych se: Jaký bude mít ten chlapec rodinný život? Snad adopce, ale s adoptovanými dětmi je to vždycky těžší, už proto, že mají odlišné geny...

Naši biblisté škrtili tradiční rovnítko mezi homosexualitou a hříchem, ale sbory to přijímají s rozpaky. Nějak není slyšet, že by to přicházelo na přetřes v kázáních nebo na biblických hodinách, nebo že bychom s tím vyrukovali na ekumenickou agoru. Asi bychom měli.

Zpět k článku bratra Škroba: Je mi líto, že hází do jednoho pytle s Klausem, Hájkem a Bátorou i Dominika Duku a Tomáše Halíka (ten poslední je přibalen bez zmínky o tom, co řekl či napsal). Autor sice uznává, že Duka svým dopisem Svobodovi, kde ho žádá, aby ještě zvážil primátorskou záštitu nad Gay pride, homosexuály neurazil, ale „*odmítnutí jako takové docela stačí.*“ K čemu stačí? K autorovu názoru, že „*se prezentují jako křesťané a svoji zášť spojují s křesťanskými hodnotami.*“ Takoví se jistě najdou, ale nemám důvod podezírat Duku ani Halíka, že k nim patří. Jestli si Škrobův článek přečtou (a bojím se, že oni si monitorují, co se o nich píše v nekatolickém tisku), znechutí je to a poškodí to jejich ochotu k ekumenickému dialogu. Možná si povzdechnou, že už i evangelíci mají svůj bulvár.

Pavel Říčan

Jan Škrob: Je homofobie křesťanskou hodnotou?

V souvislosti s pražskou variantou akce Gay Pride, která se už léta koná po celém světě, se opět v jasném světle ukázaly myšlenky a postoje, které považuji za dvojnásobně nebezpečné právě proto, že jsem křesťan. Mám na mysli především výroky presidentova vicekancléře Petra Hájka, ultrapravicového aktivisty Ladislava Bátory, ale také vyjádření Tomáše Halíka či arcibiskupa Dominika Duky, které je chtěl nechtěl třeba brát jako oficiální stanovisko katolické církve.

Konkrétně jde o to, že nad pochodem oslavujícím možnost svobodně projevovat svou sexuální orientaci převzal záštitu pražský primátor Bohuslav Svoboda, což rozčílilo nejprve Hájka do té míry, že se jal do médií hlásat moudra o „nátlakové akci homosexuálů“, kteří podle něj nejsou ničím jiným než devianty, jakémsi „havlismu“ a tak dále. Pan president se od Hájkova soptění pochopitelně nedistancoval, ale jeho stanovisko není pro tento text příliš důležité. Po Hájkovi se nechal slyšet Bátor. Ten má dokonce pocit, že máme co dělat se sociálním inženýrstvím, jež vykazuje podobné rysy jako marxismus-leninismus. Hájek, Bátor a vposledku i Klaus se - nejen v tomto případě - stylisují do role disidentů,

kteří bojují proti všeobjímajícímu zlu politické korektnosti a vedle svých podivných názorů se tak veřejnosti pokoušejí vnutit i představu, že jsou to oni, kdo je utlačován a diskriminován. U představitelů establishmentu v čele s prezidentem republiky je něco takového skoro k smíchu.

Hájek a Bátora jsou přesto pouze jednotlivci, kteří zneužívají svých postů k šíření velkých pravd, ale v případě arcibiskupa Duky je situace trochu jiná. Je to člověk, který reprezentuje celou katolickou církev a do určité míry i křesťanství jako takové. I on se ostře postavil proti tomu, že primátor Svoboda Prague Pride podpořil. Nedopustil se tak urážlivých řečí jako Hájek nebo Bátora, **ale odmítnutí jako takové docela stačí.**

Dost již bylo napsáno o tom, že jsou takové projevy netolerance vysloveně skandální, že se nám Hájek s panem prezidentem postarali o další ostudu v zahraničí, že můžeme mluvit o útocích na nezanedbatelnou skupinu obyvatel a tak dále. Problém, na který se chci zaměřit já, spočívá v tom, že se tito lidé (a koneckonců nejde o tři jednotlivce na vrcholu společenského žebříčku) **presentují jako křesťané a svoji zášť spojují s křesťanskými hodnotami.** Proto mám v podobných situacích jakožto křesťan podobný pocit jako když člověk se šálou svého oblíbeného fotbalového týmu kolem krku musí sledovat, jak lidé, kteří nosí stejné barvy jako on, útočí na lidi a demolují věci. Ten člověk se další den v novinách dočte, jak v centru města řádili fanoušci toho a toho klubu a může jen bezmocně krčit rameny.

Samozřejmě nejde jen o Gay Pride a už vůbec ne o nějakou momentální situaci. Když se člověk zamyslí nad tím, co je vlastně slyšet, když na veřejnosti čas od času zazní křesťanský hlas, nemůže jinak než konstatovat, že jde většinou o moralisování, takzvané „tradiční hodnoty“ nebo církevní majetek. Skoro by se zdálo, že nám skutečná zvěst evangelií jaksi uniká mezi prsty. Jsem dalek toho, abych chtěl rozhodovat o tom, kdo je a není skutečný křesťan na základě toho, co si myslí, co říká nebo co dělá. Jsem rovněž dalek toho, abych tvrdil, že je obsah Bible jednoznačný a zcela srozumitelný, natožpak že mu zcela rozumím já sám. Některé věci na mě ovšem poměrně jednoznačně a srozumitelně působí. Vidím na jedné straně Ježíše, který hlásal lásku ke všem lidem, byl radikální, chodil za prostitutkami a celníky a tak dále. Na druhé straně pak **vidím lidi s plnými ústy křesťanství, kteří se křečovitě upínají na jakousi tradici, a někdy se skoro zdá jako by nejraději ukamenovali každého, kdo je nějakým způsobem odlišný.** I když si nemyslím, že je úkolem křesťana napodobovat Ježíše Krista, je zcela jistě nekřesťanské jednat v přímém rozporu s tím, co Kristus hlásal a dělal. Kdyby se jednalo o jednotlivce, kteří zkrátka nejsou schopni snést určité jevy a změny ve společnosti a současně se hlásí ke křesťanství, nejednalo by se o takovou katastrofu. Jako katastrofální hodnotím to, že se z těchto „velkých hodnot“, ke kterým patří zejména homofobie, sexismus, islamofobie a tak dále, dělá součást křesťanské kultury. Je to dáno asi tím, že jsou to právě nenávistní řvouni, kdo je vždy nejlépe slyšet, ale také tím, že je stále příliš málo křesťanů, kteří by se proti těmto řvounům otevřeně a jasně stavěli a svědčili před lidmi raději o tom, o čem jako křesťané svědčit máme.

Když je Ježíš tázán, jaká přikázání jsou nejdůležitější, odpovídá tím, o čem dnes mluvíme jako o dvojím přikázání lásky, tedy tím, že nejdůležitější je milovat Boha a své bližní. Když je řeč o bližních, je řeč o všech lidech a ne jen o těch, kteří jsou nám fakticky blízcí svými

názory nebo životním stylem. Jednou z velkých věcí, ve kterých křesťanství - tak, jak se mu snažím rozumět - spočívá, je právě důraz na respektování a přijímání všech lidí v jejich jinakosti, jakkoli těžké to někdy může být. Odmítnout člověka proto, že je jiný a protože mu třeba nerozumíme, není jen nekřesťanské, ale vyloženě protikřesťanské. Křesťan by se měl snažit vytvořit si ke druhému vztah, pokusit se mu porozumět, a když se to nepodaří, alespoň respektovat to, že tento druhý je stejným Božím stvořením, jako jsem já nebo moji konzervativní přátelé. Tento důraz úzce souvisí také s tím, že soudit člověka může jen Bůh. Ten, kdo je přesvědčen o tom, že žije správně a je správným křesťanem na rozdíl od jiných, na které ukazuje prstem nebo jim dokonce spílá a hází po nich kameny, se už tím křesťanství a jakékoli správnosti dramaticky vzdaluje.

Láska je tedy v křesťanství nanejvýš důležitá. To působí skoro zvláště v situaci, kdy se lidé, kteří se považují za strážce křesťanských hodnot, pokoušejí určitým lidem v podstatě bránit v tom, aby lásku tak, jak ji cítí, mohli beze strachu a studu projevovat mezi lidmi a hlásit se k ní. Najednou tu máme takzvané křesťany v roli těch, kteří chtějí lásku rdousit a prohlašují ji - v podobách, které se jim nezamlouvají - za něco špatného, nepřijatelného a nemorálního. Křesťané by přitom měli jásat nad tím, že se lidé, kteří byli pro svou lásku po staletí odsuzováni a vězněni, mohou konečně se zdravou hrdostí (pride) přihlásit k tomu, co je pro ně důležité. A když se to vezme kolem a kolem, není mnoho věcí důležitějších než láska. O nic jiného totiž účastníkům průvodu Prague Pride nejde. Ať už si pánové Hájek, Bátor, Duka a další myslí, co chtějí, nikdo se nesnaží dělat z heterosexuálů homosexuály (to by ostatně ani nešlo), nikdo neprohlašuje, že jsou homosexuálové lepšími lidmi než heterosexuálové, nikdo se nepokouší šířit destruktivně „rozvolněný životní styl“ ani ničit tradiční rodinu. Pro takového pana Hájka je jistě naprosto samozřejmé, že má právo na veřejnosti obejmout a políbit ženu, kterou miluje. Bohužel ale nechápe, že pro některé lidi taková věc naprosto samozřejmá není a že tito pak mají docela pochopitelnou potřebu se z tohoto práva radovat a zdůrazňovat, že je mají. Rozhodně to neznamená, že by někomu jinému jakákoli práva upírali nebo něco hlubokého ničili.

Je na místě položit si otázku, co jsou doopravdy křesťanské hodnoty. Je to lpění na tom, že někdo na lásku právo má a někdo jiný ne nebo že jedna láska je hodnotnější a správnější než láska jiná? Je to **adorování** nějakých kulturních tradic jen proto, že jsou to **tradice**? Nemělo by křesťanskou hodnotou právě naopak být právě ono přijetí odlišného člověka prostě proto, že je člověkem? Neměli bychom si jako křesťané vážit toho, že žijeme ve společnosti, kde člověk nemusí skrývat, kým je a co je pro něj důležité?